

Informačný leták pre kontakty ľudí s tuberkulózou (TBC)

Čo je tuberkulóza?

Tuberkulóza (TBC) je ochorenie vyvolané mikroorganizmom nazývaným *Mycobacterium tuberculosis*. TBC zvyčajne postihuje pľúca, ale môže napadnúť aj iné časti tela.

Aké sú príznaky aktívneho ochorenia TBC?

Ochorenie TBC sa v tele vyvíja pomaly. Môže trvať niekoľko mesiacov, kým sa prejavia jeho príznaky. Poukazovať na TBC môže ktorýkoľvek z týchto príznakov:

- Horúčka a nočné potenie
- Kašeľ trvajúci dlhšie než tri týždne
- Úbytok hmotnosti
- Krv v spúte (hlienoch) – kedykoľvek

Pokiaľ sa u vás objavia tieto príznaky, nechajte sa vyšetriť svojím praktickým lekárom.

Ako sa TBC šíri?

Mikróby TBC sa obvykle šíria vzduchom. Niektorí ľudia chorí na TBC pľúc majú infekčnú formu TBC. To znamená, že môžu TBC preniesť na iných ľudí. Mikróby sa do vzduchu dostávajú vtedy, keď niekto s infekčnou TBC kašle, kýcha, rozpráva alebo spieva. Zvyčajne je na to, aby ste sa sami nakazili mikroorganizmom TBC, potrebné byť v dlhodobom blízkom styku s niekým, kto má infekčnú TBC.

Môže každý ochorieť na TBC?

Áno, TBC môže dostať každý, avšak vyššiemu riziku ste vystavený(-á), pokiaľ žijete v spoločnej domácnosti alebo ste vo veľmi blízkom styku s osobou, ktorá týmto ochorením trpí. Ochorenie iba malé množstvo ľudí, ktorí vdychnu mikróby TBC. K ochoreniu môže dôjsť do niekoľkých mesiacov od vystavenia, ale aj o mnoho rokov neskôr.

Aký je rozdiel medzi latentnou TBC infekciou a aktívnym ochorením na TBC?

Keď mikróby TBC prvý raz preniknú do vášho tela, spôsobia latentnú TBC infekciu. To znamená, že mikróby vo vašom tele „spia“. Bez liečby môže latentná TBC infekcia prerásť do aktívneho ochorenia na TBC.

Latentná TBC infekcia	Aktívne ochorenie na TBC
Mikróby TBC vo vašom tele „spia“. Toto štádium môže trvať veľmi dlhý čas – dokonca mnoho	Mikróby TBC sú aktívne a šíria sa. Poškodzujú vaše telo.
Nevyzeráte, ani sa necítite byť chorý(-á). Röntgenové vyšetrenie vášho hrudníka zvyčajne neukáže nič neobvyklé.	Obvykle sa cítite chorý(-á). Váš lekár pomocou špeciálnych testov zistí, kde TBC poškodzuje vaše telo.
Nemôžete TBC preniesť na iných ľudí.	Pokiaľ máte mikróby TBC v pľúcach, môžete TBC preniesť na iných ľudí kašľaním, kýchaním, rozprávaním alebo spievaním.
Zvyčajne sa lieči užívaním jedného lieku po dobu najviac 9 mesiacov.	Lieči sa užívaním 3 alebo 4 liekov po dobu najmenej 6 mesiacov.

Čo je vysledovanie kontaktov a prečo je potrebné?

Ľudia, ktorí boli v blízkom styku s niekým, kto mal TBC, môžu sami potrebovať vyšetrenie na TBC. Pokiaľ ste boli identifikovaný(-á) ako niekto, kto bol v styku s TBC pacientom, spojí sa s vami pracovník Úradu verejného zdravotníctva. Tomu sa hovorí vysledovanie kontaktov. Cieľom vysledovania kontaktov je zastaviť šírenie TBC a znížiť jej výskyt medzi osobami, ktoré boli v kontakte s TBC pacientmi.

Čo je TBC „kontakt“?

TBC „kontakt“ je osoba, ktorá strávila veľa času s niekým, kto mal TBC. Každá situácia je individuálna a posúdi ju Úrad verejného zdravotníctva.

Čo sa stane, ak sa dozviem, že som TBC „kontakt“?

Požiadame vás, aby ste navštívili zariadenie na vysledovanie TBC kontaktov. To sa môže nachádzať na vašom pracovisku alebo v škole, avšak pravdepodobnejšie v poliklinike nemocnice.

Čo sa stane na stretnutí na vysledovanie TBC kontaktov?

Lekár sa oboznámi s vašou anamnézou a vykoná testy. Prvým z týchto testov je zvyčajne kožný test (nazývaný test Mantoux). Dajú vám pri ňom malú injekciu do ramena. Výsledok tohto testu bude známy o 2 – 3 dni. Na základe tohto výsledku lekár rozhodne, aké ďalšie testy budete potrebovať.

Budem potrebovať liečbu, ak som bol(-a) v styku s chorým na TBC?

- Ak máte aktívne ochorenie na TBC, pošlú vás k lekárovi na liečbu TBC.
- Ak máte latentnú TBC infekciu, možno vám poradia, aby ste absolvovali medicínsky kurz.

Môžem aj naďalej vykonávať svoje každodenné aktivity?

Neexistuje žiadny dôvod na vypustenie ktorejkoľvek z vašich denných aktivít. Aj keď ste boli v kontakte s niekým, kto mal infekčnú TBC, je len malá pravdepodobnosť, že sa u vás rozvinie TBC. Ešte menšia je pravdepodobnosť, že budete mať ten typ TBC, ktorý sa môže preniesť na iných ľudí. Nie je potrebné prestať chodiť do práce alebo navštevovať školu.

V prípade akýchkoľvek ďalších otázok sa, prosím, obráťte na lekára na klinike.

Môžete tiež kontaktovať svoj miestny Úrad verejného zdravotníctva na adrese

Viac informácií o TBC získate, ak navštívite stránku www.hpsc.ie a do vyhľadávacieho poľa v pravom hornom rohu obrazovky napíšete TB.

